

نام و نام خانوادگی :

زمان آزمون :

پایه تحصیلی :

نام درس :

نام دبیر :

نام آموزشگاه :

تاریخ برگزاری ۱۴۰۴/۰۵/۰۸

عنوان آزمون : بانک تست منطق دهم

انسانی (فصل ۱ منطق و مباحث آن)

۱ کدام مورد از فواید بی‌واسطه به کارگیری دانش منطق شمرده نمی‌شود؟

- ۱ اصلاح مبانی تفکر
- ۲ انجام ساختار اندیشه
- ۳ تشخیص مراحل استدلال
- ۴ افزایش توان مواجهه با خطا

۲ در کدام گزینه، حکمی بیان شده است؟

- ۱ گر مرا می‌طلبی، پیروزی
- ۲ چه هوای خوبی است
- ۳ حرفم را گوش بده
- ۴ حرفی که برد راه به جایی

۳ کدام گزینه صحیح است؟

- ۱ تصور مجهولی که به وسیله‌ی تصورات معلوم روشن می‌گردد را تعریف می‌گویند.
- ۲ هر تصور مجهولی برای این‌که معلوم شود، به تعریف نیاز دارد.
- ۳ هر تعریفی، منجر به شناختن و معلوم‌شدن مفهوم مجهول خواهد شد.
- ۴ علم و ادراک انسان به دو دسته‌ی تعریف و استدلال تقسیم می‌شود.

۴ درباره‌ی استدلال و تعریف کدام عبارت صحیح نیست؟

- ۱ می‌توانیم تصور خود را از طریق استدلال به دیگران ثابت کنیم.
- ۲ مهشید گمان می‌کند با استفاده از تصورات معلوم می‌تواند برای دوستش باغ را تعریف کند.
- ۳ یک منطق‌دان از طریق آموزش و پرورش صحیح تعریف کردن، تلاش می‌کند از خطای اندیشه جلوگیری کند.
- ۴ ثابت کردن مزایای بلیط الکترونیکی نسبت به بلیط کاغذی، نوعی استدلال است.

۵ کدام گزینه در مورد یک استدلال صحیح درست است؟

- ۱ در آن ما از معلومات حرکت کرده و به مجهولات می‌رسیم.
- ۲ سعی در روشن‌سازی تصور مجهول داریم.
- ۳ ما در تشکیل آن هیچ‌کاری با تصورات نداریم.
- ۴ مقدمات آن به خودی خود قابلیت صدق و کذب ندارند.

۶ کدام گزینه درباره‌ی تصور نادرست است؟

- ۱ تصور دیو شش‌سر ممکن است درست باشد.
- ۲ آگاهی از معنای یک مفهوم همان تصور است.
- ۳ در تصور یک مفهوم کاری به واقعی بودن آن نداریم.
- ۴ محال است که در یک تصور، ارتباط و نسبتی وجود داشته باشد.

۷ دانش منطق است و انسان منطقی این قواعد

۱ علم پیشگیری از خطاهای اندیشه - مبدع - نیست

۲ علم شناخت قواعد ذهن - مبدع - است

۳ علم تدوین و دسته‌بندی قواعد ذهن - کاشف - نیست

۴ علم دسته‌بندی مغالطات - پدیدآورنده - است

۸ در کدام گزینه تصور و تصدیق بودن هریک از عبارات زیر به درستی مشخص شده است؟
«درختان در روز اکسیژن تولید می‌کنند، سیمرغ، بچه‌های آسمانی، زمین کروی است.»

۱ تصدیق - تصور - تصدیق - تصدیق
۲ تصدیق - تصور - تصور - تصدیق

۳ تصور - تصور - تصور - تصدیق
۴ تصور - تصور - تصدیق - تصدیق

۹ کدام عبارت درست است؟

۱ تقسیم‌بندی علم به تصور و تصدیق مبتنی بر دو حیطة اصلی علم منطق شکل گرفته است.

۲ هدف اول علم منطق درست تعریف کردن است اما مهم‌ترین هدف آن درست استدلال کردن است.

۳ تعریف و استدلال واسطه‌ی رسیدن انسان از معلومات به مجهولات هستند.

۴ اگر در تعریف مثلث بگوییم «شکلی است سه‌ضلعی» نوعی تصدیق بیان کرده‌ایم، چون همه‌ی اجزای یک تصدیق در آن وجود دارد.

۱۰ کدام گزینه صحیح است؟

۱ مغالطه اگر عمدی نباشد سفسطه است.

۲ برای کسی‌که با پهلپاد آشنا نیست استدلال می‌آوریم.

۳ «من رفتم» تصور نیست.

۴ منطق برای علوم مانند پارچه برای خیاط است.

۱۱ در کدام گزینه با یک تعریف مواجه نیستیم؟

۱ پژوهش‌های علمی مشخص کرده که استفاده از ماسک در کنترل کرونا مؤثر است پس باید همه ماسک بزنند.

۲ شیعه به معتقد به ولایت حضرت علی (ع) می‌گویند.

۳ پیاده سازی قصد، برنامه‌ای است که پیشاپیش زمان و مکان رفتار را تعیین می‌کند.

۴ منظور از عادت اتمی، تغییری کوچک، دستاوری جزئی و پیشرفت یک‌درصدی است.

۱۲ کدام گزینه یک تصدیق است؟

۱ آن قصر که با چرخ همی زد پهللو

۲ حکیم ابوالقاسم فردوسی سراینده‌ی شاهنامه زاده‌ی توس و مردی فرزانه

۳ به روز نبرد آن یل ارجمند

۴ روز و شب را می‌شمارم روز و شب

۱۳ به‌ترتیب «تأکید منطق» بر روی چیست و دسته‌بندی و توضیح قواعد منطق برعهده‌ی چه کسی و یا چه علمی است؟

۱ آموزش شیوه‌ی درست اندیشیدن - علم منطق
۲ آموزش شیوه‌ی درست اندیشیدن - منطق‌دانان

۳ تشخیص خطاهای ذهن - منطق‌دانان
۴ تشخیص خطاهای ذهن - علم منطق

۱۴

به ترتیب منطق برای نخستین بار چند سال قبل از میلاد گردآوری شد و توسط چه کسی این اقدام صورت گرفت؟

- ۱ چهارصد سال - افلاطون
۲ پانصد سال - ارسطو
۳ چهارصد سال - ارسطو
۴ پانصد سال - افلاطون

۱۵

برای کدام مفهوم زیر نمی‌توان تعریف مصداقی ارائه کرد؟

- ۱ خداوند
۲ اژدها
۳ فرشتگان
۴ فیل پرنده

۱۶

..... و واسطه رسیدن انسان به معلومات و مجهولات است.

- ۱ تصورات - تصدیقات
۲ استدلال‌ها - تعریف‌ها
۳ تصورات - استدلال‌ها
۴ تصدیق‌ها - تعریف‌ها

۱۷

کدام یک درباره حیطه کاربرد منطق بر زندگی درست نیست؟

- ۱ حیطه کارکرد علم منطق فقط در بخشی از زندگی ما کاربرد دارد.
۲ منطق در تبلیغ‌های بازرگانی کاربرد دارد.
۳ منطق در فهم فلسفه کاربرد دارد.
۴ منطق برای بحث‌های روزمره‌ای که با دوستان خود داریم مورد نیاز است.

۱۸

کدام گزینه در توضیح رابطه‌ی هستی و چیستی صحیح است؟

- ۱ آن‌ها دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب شده‌اند.
۲ آن‌ها دو جزء از یک چیزند که با هم جمع شده‌اند.
۳ هستی و چیستی دو مفهوم متفاوت‌اند، نه دو موجود متفاوت.
۴ رابطه‌ی آن‌ها مانند رابطه‌ی کاغذ و رنگ آن است، نه رابطه‌ی اکسیژن و هیدروژن در تشکیل آب.

۱۹

کدام گزینه تصور محسوب نمی‌شود؟

- ۱ آن روز که مدرسه نرفتم
۲ دانشجویی که به دنبال علم است
۳ آبی بودن آسمان
۴ هنوز هم زرنگ هستی

۲۰

کدام یک از عبارت‌های زیر درباره‌ی تصورات صحیح است؟ در تصور

- ۱ اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.
۲ مفاهیم با سایر امور ارتباط دارند و این ارتباط مورد توجه ما است اما به واقعیت داشتن یا نداشتن مفاهیم کاری نداریم.
۳ حکم و قضاوت وجود دارد اما سلب و ایجاب برای مفهوم معنایی ندارد.
۴ مفهوم را تنها به ذهن خود می‌آوریم و به صدق و کذب آن کاری نداریم.

۲۱

وقتی یک مفهوم را تعریف می‌کنیم، آن مفهوم باید برای باشد.

- ۱ مخاطب، مجهول
۲ مخاطب، معلوم
۳ ما، مجهول
۴ ما و مخاطب، معلوم

۲۲

هنگامی که با واقعیت داشتن یا نداشتن یک مفهوم کاری نداریم و برعکس به ترتیب و رقم می‌خورد که دومی

- ۱ تصور - تصدیق - همان جمله‌ی با معنی است.
۲ تصدیق - تصور - چیزی را از چیزی سلب می‌کند.
۳ تصور - تصدیق - دارای حکم و قضاوت است.
۴ تصدیق - تصور - را با قواعد منطق تعریف می‌کنیم.

۲۳ هر تصدیق معلوم

- ۱ قبلاً حتماً مجهول بوده است. ۲ به وسیله‌ی استدلال معلوم شده است.
۳ از چند تصور معلوم تشکیل شده است. ۴ حتماً صحیح و درست است.

۲۴ می‌توان گفت علم منطق

- ۱ دارای مبدع و مدون نیست. ۲ راه رسیدن به دانش جدید است.
۳ محتوای علوم را بررسی می‌کند. ۴ عوامل تسریع و کندی تفکر را بیان می‌کند.

۲۵ کدام‌یک از موارد زیر، به‌ترتیب تصور و تصدیق می‌باشند؟

- ۱ مثلث قائم‌الزاویه - درست را بخوان ۲ مرغ - شاید این جمعه بیاید، شاید
۳ مثلث - عاقبت گرگ‌زاده گرگ می‌شود ۴ عاقبت گرگ‌زاده گرگ می‌شود - مثلث قائم‌الزاویه

۲۶ کدام گزینه درباره‌ی معلوم و مجهول بودن اجزای استدلال زیر درست است؟

- ۱ جزء اول مجهول و جزء دوم معلوم است. ۲ جزء دوم مجهول و جزء اول معلوم است.
۳ هر دو جزء بعد از استدلال معلوم‌اند. ۴ هر دو جزء قبل از استدلال مجهول‌اند.

۲۷ کدام گزینه با «تعریف»، معلوم می‌شود؟

- ۱ در رفتن جان از بدن، گویند هر نوعی سخن ۲ تو را من زهر شیرین خوانم ای عشق
۳ آن یار کزو گشت سر دار بلند ۴ سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی

۲۸ در متن زیر چند تصدیق وجود دارد؟

«حکیمان، دیر دیر خوردن و عابدان، نیم سیر و زاهدان، سدّ رمق و جوانان، تا طبق بگیرند»

- ۱ یک ۲ دو ۳ سه ۴ چهار

۲۹ چرا صرفاً با مطالعه‌ی منطق، نمی‌توان خطای ذهنی را تشخیص داد؟ زیرا

- ۱ یادگیری منطق بدون تمرین و ممارست ممکن نمی‌شود.
۲ برخی استدلال‌های پیچیده موجب لغزش ذهن می‌شوند.
۳ منطق اساساً علمی کاربردی است و باید آن را به‌کار بست.
۴ ذهن انسان به‌صورت طبیعی دچار خطا و اشتباه می‌شود.

۳۰ اگر از یک مفهوم بیرونی در تعریف منطقی استفاده کنیم، آن‌گاه تعریف

- ۱ نادرست است. ۲ جامع نیست. ۳ مانع نیست. ۴ حد نیست.

۳۱ به‌ترتیب کدام ویژگی مربوط به «ساماندهی تفکر» و «موضوع تفکر» است؟

- ۱ غیر ارادی - ارادی ۲ ذاتی - عرضی ۳ ارادی - ارادی ۴ عرضی - ذاتی

۳۲ تعریف «تصدیق» به «کاری که برای رسیدن به یک حکم جدید انجام می‌دهیم» تعریف است و تعریف «فصل» به «کلی‌ای که متمایز کننده‌ی یک ذات دیگر است» کدام شرط تعریف منطقی را ندارد؟

- ۱ نادرستی - مانع بودن ۲ به حدّ تام - جامعه بودن
۳ به حد ناقص - جامعه و مانع بودن ۴ به شرح اسم - روشن‌تر بودن معرّف از معرّف

۳۳ کدام یک از مفاهیم زیر نمی‌تواند مصداق یک «تصور» باشد؟

- ۱ افزایش ناگهانی قیمت آرز
۲ آلودگی هوای شهر تهران
۳ نرود میخ آهنین در سنگ
۴ دیدگان خیره مانده به راه

۳۴ اگر در تعریفی رابطه‌ی بین معرّف و معرّف عام و خاص منوجه باشد، آن تعریف قطعاً واجد کدام یک از خصوصیات زیر است؟

- ۱ عدم وجود ارتباط بین معرّف و معرّف
۲ عدم روشنی معرّف از معرّف
۳ عدم جامع و مانع بودن تعریف
۴ استفاده از مفهوم درونی در تعریف

۳۵ نشان دادن مصداق خارجی یک مفهوم،

- ۱ راهی برای شناساندن آن مفهوم است.
۲ نوعی تعریف منطقی است.
۳ با استفاده از قواعد تفکر انجام می‌شود.
۴ موجب مخدوش شدن ذهن مخاطب می‌شود.

۳۶ درباره‌ی تعریف مربع به «خطی که چهار ضلع مساوی دارد» و مثلث به «شکلی که سه زاویه و سه ارتفاع دارد» و تصدیق به «فکری که در آن حکم و قضاوت وجود دارد»، به ترتیب می‌توان گفت.....

- ۱ بی‌ربط است - صحیح است - جامع و مانع است.
۲ بی‌ربط است - صحیح است - بی‌ربط است.
۳ جامع است ولی مانع نیست - مانع است ولی جامع نیست - صحیح است.
۴ مانع است ولی جامع نیست - جامع نیست ولی مانع است - جامع و مانع است.

۳۷ کدام یک از موارد زیر از جمله قواعدی نیست که ارسطو کشف کرد و ما به هنگام تعریف رعایت می‌کنیم؟

- ۱ مفاهیمی که در تعریف به کار می‌بریم، به گونه‌ای هستند که همه یا بخشی از محتوای درونی، یعنی حقیقت و ماهیت مفهوم مجهول را در برمی‌گیرند.
۲ در ترکیب مفاهیم و تصورات، به طور طبیعی، به گونه‌ای عمل می‌کنیم که از مفاهیم و کلمات کلی‌تر شروع می‌کنیم و به مفاهیم جزئی‌تر می‌رسیم.
۳ از مفاهیم و کلماتی استفاده می‌کنیم که برای مخاطب روشن باشد.
۴ از مفاهیمی استفاده می‌کنیم که با مفهوم مجهول ما ارتباط داشته باشد.

۳۸ کدام گزینه درباره‌ی منطق نادرست است؟

- ۱ قواعد حاکم بر دنیای تفکر است.
۲ از ذات انسان سرچشمه می‌گیرد.
۳ طرز کار ذهن در عمل تفکر را تشریح می‌کند.
۴ ما را با طرز کار ذهن آشنا می‌کند.

۳۹ کاری که برای رسیدن به چیستی یک مفهوم انجام می‌دهیم و کاری که برای رسیدن به یک حکم انجام می‌دهیم نامیده می‌شود.

- ۱ تعریف - استدلال
۲ تصور - تصدیق
۳ تعریف - تصدیق
۴ تصور - استدلال

۴۰ تعریف «دایره به خط منحنی بسته‌ای که همه‌ی نقاط آن از مرکز به یک فاصله باشد»، تعریفی است

- ۱ نه جامع نه مانع
۲ مانع
۳ جامع و مانع
۴ جامع

۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اندیشیدن ذاتی ذهن انسان است و منطق روش درست اندیشیدن را به ما می‌آموزد نه خود اندیشیدن و مبانی آن را مبانی تفکر آموختنی نیست و هر انسانی از همان ابتدا قبل از آشنایی با منطق نسبت به تفکر و مبانی آن آگاه است از سویی دیگر اصلاح مبانی تفکر در علم منطق صورت نمی‌گیرد منطق صرفاً از خطاهایی را که در روند اندیشیدن رخ می‌دهد جلوگیری می‌کند.

مطابق با متن کتاب درسی جلوگیری از خطای اندیشه و تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر آن از جمله مهم‌ترین فواید به کارگیری علم منطق در فرآیند اندیشیدن است. (رد گزینه ۴)

انسجام ساختار اندیشه به معنای دسته‌بندی و تدوین قواعد تفکر و اندیشیدن و نیز مشخص کردن مراحل استدلال از انواع استدلال گرفته تا روند نتیجه‌گیری از استدلال‌ها در علم منطق بررسی شده و با به کارگیری علم منطق قابل دستیابی است.

۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ارتباط میان مفاهیم در «تصدیق» بیان می‌شود. پس باید به دنبال تصدیق باشیم. تشریح گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: گفته شده «اگر مرا طلب می‌کنی پیروز هستی». پس بین «طلب کردن من» و «پیروز شدن» رابطه برقرار شده است.

گزینه‌های «۲ و ۳»: جملات انشایی تصدیق محسوب نمی‌شوند.

گزینه‌ی «۴»: تصور است، چون از ارتباط میان مفاهیم صحبت نشده و پرسش از «چرایی آن» نیز بی‌معناست. در واقع جمله ناقص است، بنابراین ارتباطی میان مفاهیم به‌طور کامل برقرار نیست.

۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

هر تصویری لزوماً برای معلوم‌شدن به تعریف نیاز ندارد، بلکه فقط مفاهیم و تصورات مجهول هستند که به تعریف نیازمندند. در ضمن بعضی از تصورات بدیهی بوده و هرگز نیازی به تعریف ندارند ک البته اگر تصویری مجهول بود، یعنی بدیهی نبوده، بنابراین نیاز به تعریف خواهد داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: مجموع تصورات معلومی که موجب کشف تصور مجهول شود، تعریف نام دارد.

گزینه‌ی «۳»: هر تعریفی منجر به فهم مفهوم مجهول نمی‌شود، بلکه تعریف درست و معتبر است که چنین نتیجه‌ای دارد و خطای اندیشه در تعریف کردن نیز راه دارد و مانع از فهم آن تصور مجهول خواهد شد.

گزینه‌ی «۴»: علم و ادراک انسان به دو دسته‌ی تصور و تصدیق تقسیم می‌شود که قبل از پرداختن به تعریف باید با مفاهیم، تصور و الفاظ آشنا شد و قبل از پرداختن به استدلال باید با تصدیق و قضیه و اقسام آن آشنا شد.

۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وظیفه‌ی منطق جلوگیری از خطای اندیشه است. به کمک تعریف از تصوره‌های معلوم به

شناخت تصوره‌های مجهول و به کمک استدلال از تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیق‌های مجهول دست می‌یابیم. همچنین در منطق به روش صحیح استدلال کردن و تعریف کردن پرداخته شده و به ما کمک می‌کند تا از اشتباه در آن‌ها پرهیز کنیم. بنابراین گزینه‌های «۲ و ۳» صحیح است.

گزینه‌ی «۴»: اشاره به این نکته دارد که بیان مزایای یک چیز نسبت به چیز دیگر نشان از مقایسه و اثبات برتری یکی بر دیگری دارد و این مبحث در ذیل حیطه‌ی استدلال است.

۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به طور کلی هم در تعریف و هم در استدلال از معلومات شروع می‌کنیم و به مجهولات می‌رسیم؛ اما تفاوت آنجاست که ماده تعریف را تصورات تشکیل می‌دهند و ماده و مقدمات استدلال را تصدیقات. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: ما در استدلال، سعی در روشن‌سازی تصدیق‌هایی داریم که نزد ما مجهول‌اند؛ نه تصور.

گزینه ۳: درست است که مقدمات استدلال، تصدیق هستند؛ اما باید دانست که هر تصدیق از حداقل دو تصور و مفهوم تشکیل شده است و بنابراین نمی‌توان گفت که در استدلال ما با تصورات و مفاهیم هیچ کاری نداریم. گزینه ۴: مقدمات استدلال تصدیق هستند که قابلیت صدق و کذب دارند.

۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در تصور یک مفهوم، کاری به درستی یا نادرستی آن نداریم و نمی‌توانیم بگوییم یک تصور نادرست یا درست است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۲): آگاهی از معنای یک مفهوم در واقع به تصور اشاره دارد. به مثال زیر که از معنای یک مفهوم سؤال شده است توجه کنید:

- معنای آبنوس چیست؟ چوبی سیاه‌رنگ و سخت و سنگین

گزینه (۳): در تصور، هیچ‌گونه حکم و قضاوتی نداریم و به واقعی بودن یا نبودن مفهوم نیز توجه نمی‌کنیم.

گزینه (۴): در تصور از ارتباط و نسبت مفاهیم صحبت نمی‌کنیم و اگر چنین باشد، در واقع تصدیق داریم.

۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است، منطق نام دارد. ذهن انسان به صورت طبیعی بر اساس قواعدی می‌اندیشد. منطق‌دانان این قواعد را کشف کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند.

۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

درختان در روز اکسیژن تولید می‌کنند: تصدیق سیم‌رغ: تصور

بچه‌های آسمانی: تصور زمین کروی است: تصدیق

۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هدف اول منطق درست تعریف کردن است چون تعریف کردن از استدلال کردن ساده‌تر است. ولی استدلال کردن مهم‌تر است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تقسیم منطق به دو حیطه‌ی «تعریف و استدلال» براساس تقسیم علم به «تصور و تصدیق» صورت گرفته است و نه برعکس

گزینه ۳: تعریف و استدلال واسطه‌ی رسیدن انسان از مجهولات به معلومات است.

گزینه ۴: هر تعریفی نوعی تصور است نه تصدیق.

۱۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «من رفتم» جمله‌ی خبری کامل و یک تصدیق است. پس تصور نیست. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مغالطه یا سفسطه، خطای ذهنی است؛ چه عمدی باشد و چه غیرعمدی

گزینه ۲: کسی‌که با پهباد آشنا نیست، فاقد تصور پهباد است. برای معلوم کردن تصویری که برایش مجهول است باید تعریف به کار برده شود و نه استدلال.

گزینه ۴: منطق برای علوم، حکم ماده‌ی سازنده‌ی آن‌ها را ندارد. آجرها و مواد لازم برای ساختن بنای فکری را باید از علوم دیگر تهیه کرد. بنابراین شبیه حکم پارچه برای خیاط نیست. بلکه بیش‌تر شبیه الگو یا متر برای خیاط است.

۱۱) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه ۱، با یک دلیل آوری مواجه هستیم. تصدیقی مجهول (همه لازم است ماسک بزنند) به وسیله تصدیقی معلوم (پژوهش‌های علمی مشخص کرده است ...)، معلوم شده است. بنابراین یک استدلال است. سایر گزینه‌ها حاوی تعریف (شیعه / پیاده‌سازی قصد / عادت اتمی) است.

۱۲) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هیچ‌یک از گزینه‌ها به جز گزینه ۴ جمله‌ی خبری کامل نیستند، بنابراین تصورند.

۱۳) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تأکید منطق بر روی آموزش شیوه‌ی درست اندیشیدن است و دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن برعهده‌ی علم منطق می‌باشد.

۱۴) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. منطق نخستین بار توسط ارسطو، در سده‌ی چهارم قبل از میلاد مسیح گردآوری شد که امروزه به «منطق ارسطویی» مشهور است.

۱۵) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در تعریف از طریق ذکر مصادیق، به ذکر نمونه‌ها یا تصاویری از مصادیق مفهوم موردنظر می‌پردازیم. تنها خداوند است که نمی‌توان مصداق یا تصویری از او برای مخاطب ارائه کرد. توجه: هر چند تعدادی از مفاهیم مذکور در خارج مصداق و نمونه ندارند، ولی می‌توان تصویری از آن‌ها در ذهن آورد.

۱۶) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تعریف و استدلال واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات است.

۱۷) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. منطق در سراسر زندگی ما کاربرد دارد.

۱۸) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابن‌سینا، دیگر فیلسوف مسلمان، راه فارابی را ادامه داد و بیان کرد که وقتی می‌گوییم هستی و چیستی دو جنبه‌ی یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک چیزند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند، آن‌گونه که اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل‌دهنده‌ی آب هستند، حتی مثل کاغذ و رنگ کاغذ هم نیستند که مثلاً اگر کسی بپرسد چه رنگی است، می‌گوییم سفید است. وقتی می‌گوییم «انسان موجود است»، تفاوت «انسان» و «موجود» فقط در ذهن و از جهت مفهوم است، والا در خارج، دو امر جداگانه به نام «وجود» و «انسان» نداریم، یعنی در خارج از ذهن، واقعیتی است که هر دو مفهوم را به آن نسبت می‌دهیم. به عبارت دیگر «انسان» و «موجود» دو مفهوم مختلف و متفاوت‌اند نه دو موجود جداگانه.

۱۹) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این عبارت یک تصدیق است، زیرا در آن حکمی مبنی بر زرنگ بودن مخاطب از گذشته تا به حال داده شده است.

۲۰) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در تصور ما واقعیت داشتن یا نداشتن یک مفهوم یا ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان را به ذهن می‌آوریم. (در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم - در تصدیقات مبحث صدق و کذب مطرح می‌شود زیرا حکم و قضاوت مطرح شده است.)

۲۱) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در تعریف، یک تصور مجهول (برای مخاطب) را به کمک چند تصور معلوم، تعریف می‌کنیم.

۲۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور کاری نداریم. در تصدیق برعکس است و در آن حکم و قضاوت وجود دارد. قسمت اول و دوم گزینه‌های (۱) و (۳) صحیح است. قسمت سوم گزینه‌های (۳) و (۴) صحیح است.

۲۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تصدیق از تصور ساخته می‌شود و بدون تصور، تصدیقی وجود ندارد. اگر تصدیقی معلوم است، پس تک‌تک تصورات سازنده ی آن معلوم هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:
۱ و ۲) ممکن است تصدیقی از ابتدا معلوم بوده باشد.
۴) علم می‌تواند به کذب باشد، نه لزوماً به صدق.

۲۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: ارسطو مدون علم منطق است.
گزینه «۲»: منطق جایگزین علوم نیست که با آن به دانش جدید برسیم.
گزینه «۳»: منطق شکل اندیشه را بررسی می‌کند.

۲۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در تصور، به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم، اما در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم. تصورات مانند: مثلث قائم‌الزاویه - مثلث - مرغ - شاید این جمعه بیاید شاید - درست را بخوان تصدیق مانند: عاقبت گرگ‌زاده گرگ می‌شود.

۲۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نتیجه‌ی استدلال قبل از استدلال، مجهول و بعد از استدلال، معلوم است. مقدمه‌ی استدلال همیشه معلوم است.

۲۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «تصورات» با «تعریف» معلوم می‌شوند. پس باید به دنبال «تصور» باشیم. حال از سوی دیگر می‌دانیم که «تصور» کاری با واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط مفهوم با امور دیگر ندارد. به عبارت دیگر، می‌توانیم از چیستی آن سؤال کنیم. گزینه ۱: یک تصدیق است که سخن گفتن از مرگ را به هر دسته از مردم نسبت داده است. گزینه ۲: «تو را زهر شیرین خواندن» را به «من» نسبت داده است؛ پس تصدیق است. گزینه ۳: یک تصور است؛ زیرا فقط گفته «آن یار که ...» و می‌توانیم بپرسیم آن چیست (یا او کیست)؟ گزینه ۴: نیامدن آفتاب (تمام نشدن شب) را به تصمیم شب نسبت داده است؛ پس تصدیق است.

۲۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تصدیق‌ها:

- (۱) حکیمان دیر دیر خورند
(۲) عابدان نیم سیر خورند
(۳) زاهدان سدّ رمق خورند
(۴) جوانان تا طبق بر گیرند، خورند.

تذکر: برای اینکه چیزی به چیزی نسبت داده شود، نیازمند فعل هستیم؛ اما گاهی فعل به قرینه حذف می‌شود. پس بهترین راه برای تشخیص تعداد تصدیق‌ها، توجه به معنا است؛ باید دید چند حکم و قضاوت (یعنی محتوای خبری با قابلیت صدق و کذب) وجود دارد.
تذکر: برای تعیین تعداد تصدیق‌ها، می‌توانید از دانش دستور زبان خود نیز کمک بگیرید و تعداد جملات خبری را بر اساس آن قواعد بشمرید.

۲۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یادگیری منطق نیازمند تمرین و ممارست است؛ اما حتی با تبحر در آن، باید حتماً آن را به‌کار ببریم تا خطاهای ذهنی را تشخیص دهیم. منطق علمی کاربردی است نه نظری صرف.

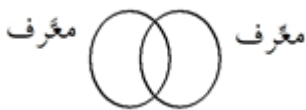
۳۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر تعریفی واجد یک مفهوم بیرونی باشد قطعاً تعریف به حد نیست و تعریف به رسم است. تعاریف منطقی همه‌ی شرایط و قواعد تعریف را واجد هستند.

۳۱ گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. فکر کردن ذاتی انسان است و از او جدا نمی‌گردد. این‌گونه هم نیست که اراده کنیم سپس بیندیشیم یا نیندیشیم، اما می‌توانیم مسائل و موضوعات مورد تفکر خود را انتخاب کنیم و درباره‌ی آن‌ها اندیشه نماییم. همچنین می‌توانیم تفکر خود را آن‌چنان سامان دهیم که کمتر دچار اشتباه شویم.

۳۲ گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. تعریف تصدیق، تعریف «نادرستی» است، چون عبارت استدلال است و تعریف فصل هم تعریف «مانعی نیست»، چون شامل عرض خاص هم می‌شوند. اگر کلمه‌ی ذاتی را اضافه می‌کرد، تعریف درست می‌شد و مانع ورود عرض خاص می‌شد.

۳۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت «نرود میخ آهنین در سنگ» یک تصدیق است که قابلیت صدق و کذب دارد، اما در تصور یک مفهوم، هیچ حکم و قضاوتی وجود ندارد و صرفاً به چیستی و معنای آن توجه داریم.

۳۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر در تعریفی بین معرّف و معرّف رابطه‌ی عام و خاص من وجه باشد آن تعریف نه جامع است و نه مانع.

۳۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گاهی برای شناسایی یک مفهوم، نمونه خارجی و مصداق آن را به مخاطب نشان می‌دهیم. مثلاً کسی که نمی‌داند سیب یا لوح فشرده چیست، یک سیب یا لوح فشرده تهیه می‌کنیم و به او نشان می‌دهیم.

۳۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مربع شکل است نه خط، بنابراین تعریف مذکور از مربع «بی‌ربط» است. تعریف مثلث به شکلی که سه زاویه و سه ارتفاع دارد، تعبیر دیگری از شکل سه ضلعی است بنابراین تعریف «جامع و مانع» است و درست است. تصدیق از اقسام علم است نه فکر، بنابراین تعریف بی‌ربط است.

۳۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در ترکیب مفاهیم و تصورات، به طور طبیعی، به گونه‌ای عمل می‌کنیم که از مفاهیم و کلمات عام و کلی‌تر شروع می‌کنیم و به مفاهیم جزئی‌تر می‌رسیم.

۳۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

دانشی است که طرز کار ذهن در عمل تفکر را تشریح می کند
نقش آن بهره برداری بهتر از فرآیند طبیعی تفکر است
کشف ضوابط تفکر و نشان دادن کاربردهای آن ها به این علم مربوط است
انسان با آگاهی از آن بهتر از ذهن استفاده می کند

علم منطق:

قواعد حاکم بر دنیای تفکر است
برنامه ای نیست که یک دانشمند بسازد
فقط ما را با طرز کار ذهن آشنا می کند
از ذات انسان سرچشمه می گیرد

منطق:

۳۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کاری که برای رسیدن به چیستی یک مفهوم و یک تصور انجام می دهیم تعریف نام دارد.
کاری که انسان انجام می دهد تا به یک حکم و تصدیق برسد استدلال نامیده می شود.

۴۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دایره، شکل است، خط نیست.

1	1	2	3	4
2	1	2	3	4
3	1	2	3	4
4	1	2	3	4
5	1	2	3	4
6	1	2	3	4
7	1	2	3	4
8	1	2	3	4
9	1	2	3	4
10	1	2	3	4
11	1	2	3	4
12	1	2	3	4
13	1	2	3	4
14	1	2	3	4
15	1	2	3	4
16	1	2	3	4
17	1	2	3	4
18	1	2	3	4
19	1	2	3	4
20	1	2	3	4
21	1	2	3	4
22	1	2	3	4
23	1	2	3	4
24	1	2	3	4
25	1	2	3	4
26	1	2	3	4
27	1	2	3	4
28	1	2	3	4
29	1	2	3	4
30	1	2	3	4
31	1	2	3	4
32	1	2	3	4

33	1	2	3	4
34	1	2	3	4
35	1	2	3	4
36	1	2	3	4
37	1	2	3	4
38	1	2	3	4
39	1	2	3	4
40	1	2	3	4

